

Skärmarbodabergen

Skärmarbodabergen (elevationen varierar mellan 80-160 möh), vid Kilsbergens nordöstligaste förkastningsbrant, utmärks av mycket höga skyddsvärden, såväl biologiska som geologiska. Områdets topografi är unik i länet med en starkt småkuperad terräng som domineras av flera bergspartier med mycket framträdande 25 till 40 meter höga bergstoppar, ofta relativt kala och endast bevuxna med gamla krokiga tallar. "Istidsbildningar av typen branta, isslipade bergsstup, enskilda dramatiskt placerade flyttblock av anmärkningsvärd storlek, is- och vattensprängda bergspartier, förkastnings- och sprickbranter och framförallt den unika ansamlingen av monumentala blockanhopningar, ofta med ansenliga underliggande grottbildningar" (CA.Lindsten). Nedanför och runtomkring dessa kalare urberg står en bitvis osannolik och i länet unik tallnatskog, inslag av tallurskog finns här med trädåldrar på över 400 år, flera av bestånden dessutom på produktiv skogsmark. Gammelskogen tillsammans med den dramatiska terrängen har resulterat i att området är mycket välbesökt. Här finns bl.a. en väl iordninggjord äventyrsled som sträcker sig kilometervis genom områdets olika bergspartier och skogar. Mellan natur- och urskogsinslagen finns naturskogsartade barrblandskogar, barrblandskogar, lövbarrskog där ålderskalsserna pendlar mellan 50 – 180 år, enstaka inslag av tall- och granöverståndare i 200 – 400 års åldern finns överallt. Tillgången på död ved är bitvis mycket god i branter och sluttningar samt i ur- och naturskogsbestånden. Här finns gott om död ved i olika nedbrytningsstadier och dimensioner, både stående och liggande. Tallar och aspar med rikligt av bohål är vanligt.

Bedömning

Skogsområde med mycket höga naturvärden, geologiskt värdefullt och ett område av stor vikt för det rörliga friluftslivet med vandringsleder och flertalet utsiktsplatser. Tallnatur- och urskogarna i område tillhör de äldsta kvarvarande i länet. Området är mycket lättillgängligt och redan ett välkänt och populärt utflyktsmål. Fynd av flera rödlistade arter knutna till tallnatskog. Området kommer snabbt att få mer död ved då många av bestånden är gamla. De rikliga inslaget av löv (20 – 60%) i ungskogsbestånden utgör även en bra grund för framtida utvecklingsmöjligheter i mellanliggande partier. Området är just nu ett av de mest skyddsvärda i länet. Området är lättillgängligt och av sådan typ att det lätt uppstår slitage på markflora, moss- och lavflora samt trädrotter. Det är mycket viktigt att styra upp besökare i området för att minimera slitage. Delar av området bör undantas från stigar eller andra anordningar som kan påverka naturvärden.

Artlista t.o.m. 2010 (33 rödlistade)

Lavar

Aspgelélav, *Collema subnigrescens*, (NT)
Blanksvart spiklav, *Calicium denigratum*, (NT)
Brokig tagellav, *Bryoria bicolor*, (VU)
Dvärgbägarlav, *Cladonia parasitica*, (NT)
Gammelgranlav, *Lecanactis abietina*, S2
Garnlav, *Alectoria sarmentosa*, (NT)
Grynig blåslav, *Hypogymnia farinacea*, S1
Kattfotslav, *Arthonia leucopellaea*, S3
Kolflarnlav, *Hypocenomyce anthracophila*, (NT)
Koralllav, *Sphaerophorus globosus*, S3
Kortskaftad ärgspik, *Microcalicium ahlneri*, S3
Norsk näverlav, *Platismatia norvegica*, (VU)
Skuggblåslav, *Hypogymnia vittata*, S3,
Violettrå tagellav, *Bryoria nadvornikiana*, (NT)

Svampar

Barkticka, *Oxyporus corticola*, S3
Granticka, *Phellinus chrysoloma* (NT)
Gräddticka, *Perennoporia subacida*, (VU)
Gränsticka, *Phellinus nigrolimitatus*, (NT)
Hårda taggsvampar, *Hydnellum spp*
Korallticka, *Grifola frondosa*, (NT)

Kötticka, *Leptoporus mollis*, (NT)
Laxporing, *Rhodonia placenta (Oligoporus placenta)* (VU)
Laxticka, *Erastia salmonicolor (Hapalopilussalmonicolor)*, (VU)
Phellodon spp
Rävticka, *Inonotus rheades*, S3
Mjuka taggsvampar, *Sarcodon spp*
Stor aspticka *Phellinus populicola*, (NT)
Tallticka, *Phellinus pini*, (NT)
Ullticka, *Phellinus ferrugineofuscus*, (NT)
Vedticka, *Phellinus viticola*, S2

Mossor

Blåmossa, *Leucobryum glaucum*, S1
Krushättemossa, *Ulota crispa*, S3
Stor revmossa, *Bazzania trilobata*, S3

Insekter (endast rödlistade)

Orange rödrock, *Ampedus nigroflavus*, (NT)
Skrovlig flatbagge, *Calitys scabra*, (NT)
Microscydmus nanus, (NT)
Nordlig svampklobagge, *Mycetochara obscura*, (NT)
Aspraktbagge, *Poecilnota variolosa*, (NT)
Ptinus bicinctus, (NT)
Timmerticknagare, *Stagetus borealis*, (NT)

Fåglar och däggdjur

Berguv, *Bubo bubo*, (NT)
Bivråk, *Pernis apivorus*, (häckning) (VU)
Dubbeltrast, *Turdus viscivorus* (häckning)
Duvhök, *Accipter gentilis* (häckning)
Göktyta, *Jynx torquilla*, (häckning) (NT)
Lo, *Lynx lynx*, (NT)
Mård, *Martens martens*
Nattskärra, *Caprimulgus europaeus*, (NT)
Rödstjört, *Phoenicurus phoenicurus* (häckning)
Spillkråka, *Dryocopus martius* (häckning)
Större hackspett, *Dendrocopus major* (häckning)
Tjäder, *Tetrao urogallus*, (spelplats)
Tofsmes, *Parus cristatus*
Tretåig hackspett, *Picoides tridactylus*, (VU)